

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

Nr 90

Marzec 1939

Rok IX

OKAZYJNA KOLEKCJA!

1111

ROZMAITYCH ZNACZKÓW CAŁEGO ŚWIATA

każdy inny

Specjalne korzystne zestawienie **zł 10.-**
+ porto 0,80

Jako początek nowego zbioru

lub korzystny materiał do wymiany nadają się nasze

ZESTAWIENIA ZNACZKÓW POLSKICH

111	rozmaitych	—,95
222	"	3,50
333	"	12,76
		+ porto

Większe zestawienia — ceny na zapytanie

DO KAŻDEGO ZAMÓWIENIA prosimy załączyć zamówienie zapasowe!

ZESTAWIENIA ZNACZKÓW CAŁEGO ŚWIATA

500	rozmaitych	1,80
1000	"	4,80
2000	"	13,50
3000	"	25,50
5000	"	105.—
10000	"	360.—
12000	"	540.—

7000 tylko
EUROPA
w 7 zeszytach
ładny zbiór.
Cena tylko **255,-**

Mały wyjątek z Cennika Zestawien 1939

100	roz. Ameryka	1,10
100	" Austria	—,75
200	" "	1,95
300	" "	3,75
400	" "	7,50
500	" "	13,50
300	" Belgia	8,50
50	" Bułgaria	1,—
100	" Czechosłow.	1,10
150	" "	2,70
100	" "	5,70
250	" "	10,50
300	" "	36,—
25	" Kłajpeda	2,90
50	" "	8,10
50	" Litwa	2,40
100	" Portugalia	2,40
50	" Saara	4,80

571 innych zestawień znajdziesz w naszym CENNIKU GŁÓWNYM, który wysyłamy po wpłaceniu 25 groszy.

Witkowski jest tani

BO DOSTARCZA NIE TYLKO ZNACZKI PO UCZCIWYCH NISKICH CENACH, ALE PRZEDĘ WSZYSTKIM ODPOWIADA ZA ICH JAKOŚĆ I PRAWDZIWOŚĆ

NOWOŚCI i OKAZJE

Ostatnie wydania

Czechy	
Otw. parlam. Słow. 1 w *1,—	
Hiszpania narodowa	
La Cuerva 4 w * 2,75	
Japonia	
Parki narodowe 4 w * 1,45	
dto w bloczku, bloczek * 2,20	
Litwa	
20 lecie Niepodległ. 4 w * 1,65	
Luxemburg	
Dobroczynne 1938 6 w * 3,95	
Niemcy	
Wystawa Samoch. 2 w * 1,85	
dto z kasown. specj. 3 w © 2,—	
„Aussig ist trei” 3 fen. p.* 2,50	
Francja	
Rasa 90+30c 1 w * 0,40	
Pomn. w Lille 90+35,1w*—,30	
Szwajcaria	
Propaganda wystawy	
w 3 językach 12 w * 4,85	
Turcja	
Żałobne * 3,90	
Watykan	
Konklawistyczne * 7,50	

Z poprzednich nowości jeszcze do nabycia

Bulgaria	
Następca tronu 5 w * 2,50	
Róże 2 w *—,60	
„ teraz też © 2 w ©—,70	
Winogrona 2 w *—,75	
„ teraz też © 2 w ©—,85	
Dania	
Pomnik 1 w *—,30	
Francja	
Nowe 2 frank. 1 w *—,55	
dto teraz też © 1 w ©—,30	

Nie zapomnij o zamówieniu zapasowym!

Gdańsk

Historyczne tak zwane
„Odwetowe” 4 w * 2,20
dto 4 w © 2,75

Z powodu niespodziewania dużej ilości zamówień nie dostarczamy jednemu klientowi ponad 5 serii

Lichtenstein	
Rheinberger 1 w * 1,25	
Łotwa	
20 lecie 7 w * 2,—	

Niemcy

Teatr Saarpfalz 2 w *—,45	
Sudety 2 w *—,45	
Pomoc zimowa 38 9 w *©3,15	
Brun. wstęga 38 1 w * 3,20	
Zeppeliny 2 w * 1,30	
2 w ©—,85	

Rosja

Lotnictwo 8 w © 2,85	
XX. lecie młodzi. 5 w © 1,75	
Metro 6 w © 1,25	
Na dzieci 7 w © 1,95	

1 rb. lotn. cięty z bl. 1927
Mi. Nr 49 okazja —,95

Krajobrazy 1938 12 w © 2,75	
Konstytucja 12 w © 2,25	
Lot do bieguna 4 w © 1,15	

Gdańsk

Pomoc zim. 1935 3 w * 1,25	
125-lecie Brösen 3 w * 1,50	
Wieś w Magdb. 2 w * 2,25	
Schoppenhauer 3 w * 2,40	
Pomoc zim. 1938 5 w * 1,95	

Niezbędne przybory dla każdego filatelisty :

PINCETKI NIKLOWANE

IA STAL

Format normalny 1,80	
„ mniejszy 1,00	

NALEPKI DO ZNACZKÓW

IA GATUNEK

Format średni 1000 szt. —,50	
„ większy 1000 „ —,80	

ZESZYTY DO ZNACZKÓW

Format mniejszy 160 pól	
a) papier zwykły —,15	
b) „ cienki (do wymiany z zagranicą —,15	
Format większy 500 pól	
papier dobry —,30	

KOPERTKI DO ZNACZKÓW

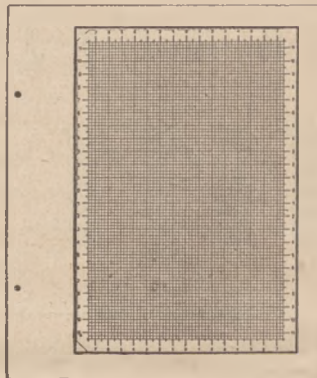
Paczka 100 sztuk 1,—

PORTO DO CEN NA PRZYBORY DOLICZAMY OSOBNO

Do zbierania

nowości bloków całostek

oraz do każdego specjalnego zbioru nadają się jedynie

Witkowskiego Albumy Blanco dla nowoczesnego filatelisty

Pozwalają zbierać znaczki według własnego upodobania. System srebowy doskonale umożliwia umieszczanie i zmienianie kart w dowolnym miejscu, a nierazująca siatka ułatwia zachowanie symetrii. Format 29x24,5 cm. Oprawa płócienna, druk jednostronny.

Ceny dostępne dla każdego :

FORMAT B21 (29 x 24,5)	
Album 50 kartkowy okł. złoc. B21/50	zł 6,30
	porto 1,—
Album 100 kartk. okł. złoc. B21 100	9,90
	porto 1,—
Alb. 300 kartk., okł. podwójna B21/300	27,—
	porto 2,—

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK
POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Prenumerata: Kwartalna 1.50, półroczna 2.75, roczna 5.50, zagranica cały rok zł 7.—

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: AL MINISTRACJA „L. WIAD. FIL.” — kartoteka Nr 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „L. WIAD. FIL.” należy nadsyłać oddzielnie. Rekopisów nie zwracamy — Artykułów nie honorujemy.

Nr 9)

MARZEC 1939

ROK IX

SPIS TREŚCI: Luźne uwagi na marginesie filatelistyki ostatnich lat. — Nowości. — Znaczki sowieckie wydane w roku 1938, Marian Nowina-Orlicki. — Stowarzyszenia. — Rozmaitości. — Nalepki polskie, Radomir Krokowski.

ARKADIUSZ PACHOŃSKI

Dnia 15 marca b. r. zmarł po dłuższych cierpieniach ś. p. Arkadiusz Pachoński. Zmarły był jednym z najstarszych kupców branży filatelistycznej w Polsce i właścicielem znanej firmy w Warszawie.

Ś. p. Arkadiusz Pachoński brał czynny udział w życiu organizacyj filatelistycznych. Ostatnio należał do ścisłego komitetu organizacyjnego V. Wszechpolskiej Wystawy Filatelistycznej, której był właściwym twórcą. Od lat należał do zarządu Zrzeszenia Przemysłowego Kupców Branży Filatelistycznej w Polsce, przy czym przez ostatnich kilka kadencji spełniał funkcje prezesa tej organizacji. Współ z innymi członkami zarządu pracował ś. p. A. Pachoński nad organizacją polskiego kupiectwa filatelistycznego, jednak przedwczesna śmierć nie pozwoliła Mu na ostateczne zakończenie rozpoczętego dzieła.

Kupiectwo filatelistyczne polskie ponosi w Zmarłym dotkliwą stratę a pamięć po nim zachowa na zawsze. Rodzinie Zmarłego towarzyszy szczere współczucie polskiego świata filatelistycznego.

Cześć Jego pamięci!

Luźne uwagi na marginesie filatelistyki ostatnich lat.

W ostatnich latach daje się zauważyć znaczny wzrost liczby filatelistów, a równocześnie przybywa dużo i takich, co za filatelistów uchodzących pragną. Takie objawy skłaniają niejednego do zastanowienia się nad przyczynami tego zjawiska, do analizowania swych spostrzeżeń i do wysnuwania w miarę możliwości pewnych wniosków.

Niektórzy sądzą, że na ożywienie i wzmoczenie ruchu filatelistycznego wpłynęły między innymi również i panujące od kilku lat stosunki na międzynarodowym rynku pieniężnym. W wielu bowiem krajach wytworzyły się takie warunki, że pieniądź jako taki w wymianie towarowej jednego państwa z drugim nie może swobodnie spełniać swego zadania jako środka płatniczego. Wszystkie prawie rządy stosują od pewnego czasu politykę samowystarczalności gospodarczej, a co za tym idzie starają się usilnie o to, aby pieniądź krajowy obracał się tylko w granicach swego państwa. Znaczek pocztowy natomiast wchodząc w skład artykułów należących do międzynarodowego obrotu uszlachetniającego korzysta tym samym z wielu przywilejów i często zamienia swą rolę towaru, czy przedmiotu sztuki na coś w rodzaju nowoczesnego środka płatniczego, stosowanego może nie zawsze bezpośrednio, ale jakże często pośrednio. Wystarczy chociażby wspomnieć te wypadki jak wyjeżdżający z państw, które jako pierwsze zaprowadziły u siebie rygorystyczne ograniczenie walutowe, lokowali nieraz wszystkie swoje oszczędności w znaczkach pocztowych, aby w tej formie móc zabrać ze sobą i przewieźć przez granicę spieniężony majątek. Zdarzało się, że w ten sposób postępowali ludzie nic wspólnego nie mający z filatelistyką poprzednio. Ci zwykle po przejściu granicy z konieczności dla osiągnięcia środków do życia wyzbywali się części swoich zapasów, sprzedając je czasem poniżej kosztów własnych. Znaleźli się wówczas spekulanci, którzy wyczuli w takich transakcjach okazję dobrego zarobku. W ten sposób do grona filatelistów przylączyło się wiele osób nowych i zaangażowały się w filatelistyce nowe kapitały.

Na zainteresowanie się filatelistyką zdaje się również zaczęły oddziaływać skomercjalizowane poczty z chwilą, gdy zauważono, że sprzedając przy okienku znaczki filatelistom, otwiera się tym samym dla nich wcale pokazne źródło łatwego zarobku. Zarządy poczt wydają więc i takie znaczki, które są już z góry przeznaczone prawie wyłącznie dla filatelistów. Do tej kategorii możnaby zaliczyć wszelkiego rodzaju bloki, a w dużej mierze i znaczki dobroczynne, posiadające dopłatę na jakiś specjalny cel, bowiem te najchętniejszych nabywców znajdują zawsze wśród zbieraczy.

Jak w każdej akcji, którą interesuje się większa ilość ludzi, a tu prawie wyłącznie ludzi inteligentnych, piastujących często poważne stanowiska w hierarchii społecznej, tak i we filatelistyce aparaty propagandowe poszczególnych państw upatrzyły sobie jeden ze środków ułatwiających przeprowadzenie swych zamiarów. Dlatego w obrazku znaczka tkwi często inspirowana myśl, która może spełnić swe zadania, a to zdwóch przyczyn: po pierwsze, że znaczki rozchodzą się w świat w dużej ilości, po wtóre, że znalazłszy się w posiadaniu filatelistów, trafiają przeważnie do właściwych rąk.

Wyżej poruszone okoliczności mogą być poza specjalnym zaniłowaniem do kolekcjonerstwa również jednymi z dynamicznych sił ruchu filatelistycznego.

Jak więc zauważymy, znaczek pocztowy spełnia w niektórych wypadkach do pewnego stopnia zadania pieniądza będąc narazie w obiegu wśród filatelistów i tych, którzy pobawieni różnymi względami, mieli już możliwość zetknięcia się z tą dziedziną. Zatem jest on poza przedmiotem sztuki również pewnego rodzaju papierem wartościowym, przypominającym banknoty, których emisja odbyła się bez zastosowania pokrycia kruszczowego. Natomiast gdy zważymy, że na podstawie międzynarodowej umowy zwanej konwencją pocztową poszczególne państwa zobowiązały się do wzajemnych usług przy przewożeniu przesyłek ofrankowanych, to nabieramy przekonania, że znaczek pocztowy posiada coś w rodzaju pokrycia dewizowego. Jeżeli natomiast chodzi o wartość realną, to służąc jako forma zapłaty za świadczone usługi, znajduje swe pokrycie w pracy. Kto wie właśnie, czy to nie znaczki pocztowe nastęrczyły pewnym sferom finansowym myśl, aby przy wydawaniu banknotów pominąć zasadę opierania się na pokryciu w złocie, lecz zastąpić to czymś realniejszym — pracą.

Zważywszy, że znaczki pocztowe spełniają wiele poważnych zadań, i że pieczołowicie opiekując się nimi filateliści, zarządy poczt przy wydawaniu nowych emisji w szlachetnym współzawodnictwie walczą o palmę pierwszeństwa. Gruntowna selekcja odbywa się zatem w doborze motywów rysunkowych, z nadzwyczajną starannością odbywa się dobieranie kolorów, a przy wykonywaniu znaczków stosuje się najnowocześniejsze metody rytownicze i najprecyzyjniejszą technikę drukarską. To wszystko wpływa na zainteresowanie filatelistów danym wydaniem, poczcie przynosi zamierzony zysk, a zbieraczom zaspokojenie potrzeb kulturalnych. Szczególną troską otaczane są zwykle tak zwane wydania dobroczynne i okolicznościowe, które posiadają ograniczone nakłady.

Istotnym jest w dzisiejszych czasach zagadnienie propagandy za pośrednictwem znaczków pocztowych i dlatego zauważamy wielki wysiłki w tym kierunku u wszystkich prawie narodów. Zdarza się, że znaczków używa się do rozpowszechnienia wiadomości z dziedziny historycznej danego państwa, czasem oznajmia się światu w ten sposób o pewnych poczynaniach gospodarczych, o sukcesach naukowych itp., ale zdarza się również, że propaganda za pośrednictwem znaczka pocztowego przybiera formę niesmaczną i rażącą, co zależy oczywiście od poczucia estetycznego i poziomu kultury wydających takie znaczki.

Powyższe uwagi mogłyby nasunąć przypuszczenie, że znaczek pocztowy jest niejako prototypem pieniądza przyszłości, którego wartość oparta będzie na zaufaniu do instytucji emisyjnej, a pokrycie znajdzie się w pracy, za którą się płaci z góry. Biorąc pod uwagę, że dochodzi u filatelistów jeszcze kwestia zaniłowania, wynikająca z zewnętrznej potrzeby, wytwarza się pogląd, że znaczek pocztowy jako taki przedstawia dla filatelisty większą wartość, aniżeli dla przeciętnego śmiertelnika, a to z tego względu, że zaspokaja jeszcze poza praktycznym zastosowaniem pewne potrzeby duchowe. Gdy głębiej zastanowimy się nad poruszonymi w tych kilku luźnych uwagach sprawami, łączącymi się z filatelistyką, to zauważymy przede wszystkim, że dziedziną tą interesuje się z uzasadnionych przyczyn coraz większa ilość ludzi i angażuje się w niej coraz to większe kapitały, czy to w postaci pieniądza, pracy czy inicjatywy, co znowu stwarza dla naszych zaniłowań, zdaje się, jak najlepsze widoki przyszłości.

N O W O Ś C I

EUROPA

ANGLIA. O nowym rysunku ukazały się dwa znaczki do frankatury paczek.

Znaczki opłaty (dla paczek):

7 d — żółtozielony

8 „ — zielony

Poza tym wydano dwa nowe znaczki dopłatne.

Znaczki dopłaty:

5 d — brunatny

2/5 sh — brunatnolila i żółty

CZECHO-SŁOWACJA. Z okazji otwarcia sejmu słowackiego wydano znaczek pamiątkowy, który powstał przez umieszczenie na znaczku z Bratysławą nadruku herbu, nowej wartości i napisu „Otvorenie slovenského snemu 18. I. 1939“.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):

300 h / 10 kc — niebieski.

ESTONIA. Tegoroczne znaczki dobroczynne ukazały się w bloczku zachowując swój pierwotny kolor.

Znaczki opłaty, dobroczynne (w bloczku):

10 + 10 s — zielony

25 + 15 s — niebieski

15 + 15 s — karminowoczerwony

50 + 50 s — czerwobrunatny

FRANCJA. Serię znaczków z Merkurem uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:

45 c — jasnozielony

70 c — różowolila

Poza tym wydano jeszcze jeden znaczek z siewczynią.

Znaczek opłaty:

2.25 fr — niebieski

Należy również podkreślić, że znaczek dobroczynny „Pour sauver la race“ z roku 1937 ukazał się w odmiennym kolorze i o nowej wartości.

Znaczek opłaty (dobroczynny):

90 + 30 c — niebieskozielony

GRECJA. Niżej wyszczególnione wartości znaczków pamiątkowych przedstawiają podobny królówch Olgi i Zofii.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

5 L — karminowy i czerwony

10 „ — zielony

1 d — niebieski i różowoniebieski

IRLANDIA. W dniu 1 marca br. z okazji 150-ej rocznicy konstytucji Stanów Zjednoczonych wydano znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

2 d — karminowy

3 „ — niebieski

LUXEMBURG. Ostatnio wydano serie znaczków dobroczynnych składającą się z 6 wartości o jednakowych motywach rysunkowych.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

- 10 + 5 c — czarny i lila
- 35 + 10 „ — czarny i seledynowy
- 70 + 20 „ — czarny i ciemnopiaskowy
- 1 fr + 25 „ — czarny i pomarańczowoczerwony
- 1.25 fr + 75 „ — czarny i szary
- 1.75 „ + 1.50 fr — czarny i niebieski

MONAKO. Jako ciąg dalszy obiegowych znaczków z rysunkiem herbu ukazała się seria licząca 19 wartości. Rysunki przedstawiają zabytki historyczne księstwa lub jego widoki.

Znaczki opłaty:

20 c — niebieski	1 fr — czarny
25 „ — jasnooliwkowy	2 „ — zielony
30 „ — ciemnozielony	2.25 „ — niebieski
40 „ — ceglasczerwony	2.50 „ — czerwony
45 „ — fioletowy	3 „ — czerwobrunatny
50 „ — jasnozielony	5 „ — niebieskozielony
60 „ — różowy	10 „ — zielony
70 „ — czerwobrunatny	20 „ — ultramaryna
75 „ — brązowozielony	
90 „ — fioletowy	

SZWAJCARIA. Z okazji mającej się odbyć krajowej wystawy ukazały się w dniu 1 lutego propagandowe znaczki. Seria składa się z 3 wartości, a każda wartość posiada trzy odmiany ze względu na napis, który wykonano w języku: francuskim, niemieckim i włoskim.

Znaczki opłaty (propagandowe):

- 10 c — szarolila i czerwony
- 20 „ — karminowy i czerwony
- 30 „ — niebieski i czerwony

TURCJA. Znaczek za 2½ k. z roku 1932 przedrukowano nową wartością. Część zapasów zamieniono na znaczki wartości 1 k., a pozostałe otrzymały nadruk 20 para i inicjały „P. Y. S.“.

Znaczki opłaty (tymczasowe):

- 1/2½ k — ciemnobrunatny i czerwony
- 20 p/2½ „ — ciemnobrunatny i czerwony z podobizną Jerzego VI.

Umieszczona obok reprodukcja przedstawia znaczek z żałobnej serii wydanej dla uczczenia pamięci zmarłego prezydenta Atatürka. Znaczki te opisaliśmy w numerze styczniowym

Z A M O R Z E.

ADEN. Nowowydane znaczki pamiątkowe posiadają różne motywy rysunkowe obok podobizny Jerzego VI. w medalionie.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

- $\frac{1}{2}$ a — zielony
- $\frac{3}{4}$ a — brunatny
- $1\frac{1}{2}$ a — szkarłatny
- 2 a — sepia
- $2\frac{1}{2}$ a — niebieski
- 3 a — czerwony i sepia
- 8 a — pomarańczowy
- 1 r — zielony
- 2 r — zielony i stalowoniebieski
- 5 r — oliwkowoziel. i czerwobrun.
- 10 r — purpurowy i brunatny

AFGANISTAN. Tutejsza poczta współdziała w walce z rakiem przez wydanie specjalnych znaczków dobroczynnych, z

których jeden przedstawia szpital, a drugi podobizny Marii Skłodowskiej i Piotra Curie.

Znaczki dobroczynne:

- 10 p — zielony
- 15 p — szaroniebieski

ARGENTYNA. Obiegowy znaczek za 1 peso zaopatrzone czarnym nadrukiem „M. J. I.”

Znaczek urzędowy:

- 1 p — brunatnoczarny i jasnoniebieski

AUSTRALIA. W dniu 1 listopada ub. roku ukazał się znaczek za 1 £., który przedstawia parę królewską z koroną.

Znaczek opłaty:

- 1 £ — czaroniebieski

CHILE. W ostatnich dniach ubiegłego roku wydano znaczek za 30 cts.

Znaczek opłaty:

- 30 cts — różowolila

EGIPT. Nowy znaczek za 30 m. przedstawia króla Faruka I.

Znaczek opłaty:

- 30 m — szary

Obiegowy znaczek dopłatny zmienił kolor.

Znaczek dopłaty:

- 2 m — pomarańczowy

HAITI. W odmiennym kolorze zostały wydane znaczki za 5 i 10 c. z roku 1933.

Znaczki opłaty:

- 5 c — szmaragdowozielony
- 10 m — karminowy

INDORE. Znaczki z Macharadzą uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty:

- 4 a — żółtebrunatny

MEKSYK. Dochód ze sprzedaży specjalnego znaczka dobroczynnego ma być przeznaczony na walkę z malarią.

Znaczki dobroczynne:

- 1 c — zielonkawoniebieski

MOZAMBIK. Obrazki 18-tu nowych znaczków opłatnych przedstawiają postać Vasco de Gama na statku.

Znaczki opłaty:

- 1 c — oliwkowy
- 5 c — pomarańczowobrunatny
- 10 c — karminowy
- 15 c — purpurowobrunatny
- 20 c — łupkowy
- 30 c — szmaragdowy
- 40 c — brunatny
- 50 c — karminowolila
- 60 c — szary
- 70 c — purpurowy
- 80 c — pomarańczowy
- 1 e — czerwony
- 1,75 e — niebieski
- 2 e — karminowy
- 5 e — oliwkowy
- 10 e — ultramaryna
- 20 e — czerwobrunatny

NOWA ZELANDIA. Znaczek za 5 sh zaopatrzone czarnym nadrukiem „Official”.

Znaczek urzędowy:

- 5 sh — zielony

Oprócz tego ukazał się znaczek opłatny za 25 sh.

Znaczek opłaty:

- 25 sh — niebieskozielony

PERAK. Nowowydany znaczek przedstawia zmarłego sultana Iskandara.

Znaczek opłaty:

- 2 c — zielony

PERU. Z okazji 8. Panamerykańskiego Kongresu w Limie wydano 3 znaczki opłatne i 3 lotnicze.

Znaczki opłaty:

- 10 cts — zielonkawołosupkowy
- 15 cts — czarny, czerwony, niebieski i złoty
- 1 sol — ciemnooliwkowy

Znaczki lotnicze:

- 25 cts — ultramaryna
- 1,50 sol — brunatnolila
- 2 sol — brunatnoczarny

Znaczkii opłaty:

- 1 c — niebieski
10 c — zielony

Poza tym ukazał się jeszcze znaczek lotniczy.

Znaczek lotniczy:

- 75 c — czerwony

VENEZUELA. Dwie wartości znaczków lotniczych wydano we wzorze jak z roku 1930.

Znaczkii lotnicze:

- 15 c — niebieski
25 c — brunatny

Oprócz tego została wydana nowa seria znaczków lotniczych z podobizną generała Sucre.

Znaczkii lotnicze:

- 20 c — szarobrunatny
30 c — fioletowy
45 c — niebieski (indygo)
50 c — niebieski
70 c — wiśniowy
90 c — pomarańczowy
1,35 b — szary
1,40 b — łupkowy
2,25 b — zielony

Marian Nowina - Orlikowski.

Znaczkii sowieckie wydane w roku 1938.

Nic nie wskazywało na to, że w roku 1938 władze sowieckie wydadzą tyle nowych znaczków, iż zakasują pod tym względem nawet lata inflacyjne. Jeżeli porównamy ile znaczków sowieckich ukazało się w poszczególnych latach na terenie Związku Socjalistycznych Republik Rad, to nawet rok 1925, w którym przypało najwięcej jubileuszy w stosunku do wydanych nowości ledwie w 1/2 może się porównać z rokiem 1938. Jak się przedstawia ilość wydanych znaczków w poszczególnych latach w ZSSR, to wykazuje nam poniższe zestawienie, przy czym pierwsza rubryka oznacza rok wydania, a druga ilość wydanych znaczków bez uwzględnienia odmian i ząbkowań.

1921	18	1927	38	1933	38
1922	55	1928	12	1934	38
1923	33	1929	16	1935	45
1924	46	1930	17	1936	10
1925	63	1931	14	1937	29
1926	7	1932	23	1938	90

Jak widzimy zatem, najwięcej nowości ukazało się w roku zeszłym, a najmniej w roku 1926.

W styczniu 1938 roku wydano znaczki pamiątkowe ku czci poety gruzińskiego z XII wieku Grzegorza Szota Rustaweli. Nie jest to data urodzin ani śmierci tego poety, lecz 750-ta rocznica ogłoszenia na dworze królowej Tamary poematu gruzińskiego, o zabarwieniu wybitnie komunistycznym. Jeżeli władze sowieckie zdecydowały się na wypuszczenie tych znaczków, to nie z sentymentu dla tego bądź co bądź mało znanego szerszemu ogółowi poety, lecz dla podkreślenia faktu, że komunizm nie jest rzeczą nową, lecz istniał już przed setkami lat.

Znaczkii powyższe wykonane są na papierze zwykłym, bez wodnych znaków

o ząbkowaniu 12½ i przedstawiają portret poety U góry znaczków jest napis w języku rosyjskim i gruzińskim „750 lat Szota Rustaweli”, a u dołu wartość 20 kop. Kolor znaczka zielony, wymiary rysunku 22½×32½ mm.

Dla upamiętnienia wystawy światowej w Paryżu, na której Sowiety były reprezentowane, wydano serię znaczków, składającą się z 3 wartości.

- 5 kop — czerwony
20 „ — karminowy
50 „ — ciemnoszaro-niebieski

Znaczkii wykonane drukiem maszynowym na papierze bez wodnych znaków o ząbkowaniu 12½ i 11¼, przedstawiają statwę na pawilonie sowieckim w Paryżu, a wartość 20 kop., widok tego pawilonu wraz ze statua. Format znaczków pionowy o wymiarach rysunku 20×33 mm. Na tym ostatnim znaczku pod rysunkiem jest napis w języku rosyjskim „СССР на всемирной выставке”.

Ku upamiętnieniu wyprawy do biegun północnego wydano 4 znaczki na papierze z wodnym znakiem o ząbkowaniu 12¼ i 11¼, z których dwie niższe wartości przedstawiają trasę lotu eskadry samolotowej wiozącej ekspedycję naukową, a pozostałe dwa znaczki czerwony sztandar sowiecki zatknięty na biegunie.

- 10 kop — szarolila i czarny
20 „ — szaroniebieski i czarny
40 „ — szarozielony i czerwony
80 „ — karminowy i czerwony

U góry jest napis „poczta СССР”, a u dołu z prawej strony wartość oraz rok odbycia wyprawy 1937. Jak wskazuje rysunek znaczka, samoloty po wystartowaniu z Moskwy obrały kierunek na Chdamogory — Narzi Mar — Matoczkin Szar

— Nową Ziemię — Wyspę Rudolfa — Ziemię Franciszka Józefa, docierając do bieguna północnego, gdzie założyły obóz. Oprócz tego znaczki posiadają jeszcze napisy „siewiernyj ledowityj okiean” i „siewiernyj polius”. Format znaczków pionowy o wymiarach rysunku przy niższych wartościach $2\frac{1}{4} \times 33\frac{3}{4}$ mm, a przy wyższych $22\frac{1}{2} \times 32\frac{3}{4}$ mm.

20-lecie istnienia armii czerwonej upamiętniono wydaniem serii okolicznościowej z rysunkiem, przedstawiającym żołnierzy różnych broni.

- 10 kop — czerwony i czarny (piechota)
- 10 „ — czerwony i czarny (czołgi)
- 30 „ — czerwony i czarny (marinarka)
- 40 „ — czerwony i czarny (lotnictwo)
- 50 „ — czerwony i czarny (artyleria)
- 80 „ — czerwony i czarny (kawaleria)
- 1 rb — czerwony i czarny (karabiny maszynowe)

Znaczki powyższe wykonane są wkłęsłodrukiem za wyj. znaczka 40 kop. wykonanego sposobem typograficznym, na papierze bez znaków wodnych o ząbkowaniu $12\frac{1}{2}$. Format znaczków pionowy o wymiarach rysunku $22\frac{1}{2} \times 33$ mm, a w dwóch ostatnich wartościach poziomy o wymiarach rys. 33×22 mm. Na znaczkach u góry jest napis СССР, a u dołu z lewej strony wartość oraz daty jubileuszowe 1918—1938. Znaczek 80-cio kop. przedstawia przyjazd Stalina do 1-szej konnej armii, a 1 rub. czerwono-gwardziściów przy karabinie maszynowym

Z okazji I-szego raidu transpolarnego Moskwa — Stany Zjednoczone dokonało przez ekipę sowiecką, wydano 4 znaczki okolicznościowe o jednakowym rysunku, przedstawiającym uczestników lotu Czkałowa, Bajdukowa i Bieliakowa na tle trasy.

- 10 kop — niebieskoszary i czerwony
- 20 „ — brunatnocyfary i czerwony
- 40 „ — ciemnobrunatny i czerwony
- 50 „ — czarnopurpurowy i czerw.

Jak widać ze znaczków lotnicy wystartowali z Moskwy 18 czerwca 1937 r. o godzinie 4 minut 5 czasu wschodnio-europejskiego i po przelecie ponad biegunem północnym wylądowali dnia 20 czerwca o godzinie 19 minut 30 w miejscowości Portland w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, przebywając w powietrzu 63 godziny 25 minut bez lądowania. Lot ten przeprowadzony był w celu zbadania, czy jest możliwa bezpośrednia komunikacja z Europą do Ameryki przez okolice podbiegunowe.

Znaczki wykonane są wkłęsłodrukiem na papierze grubym bez znaków wodnych o ząbkowaniu $12\frac{1}{2}$, format znaczków pionowy o wymiarach rysunku 26×43 mm.

Dругi raid transpolarny z Europy do Ameryki odbył się w miesiącu lipcu 1937 roku i również został upamiętniony wydaniem serii okolicznościowej o jednakowym rysunku, składającej się z 3 wartości, przedstawiającej uczestników lotu Danilina, Gromowa i Jumarzewa na tle trasy.

- 10 kop — karminowobrunatny
- 20 „ — czarny
- 50 „ — ciemnofioletowy

Z tych znaczków również widać, że lot rozpoczął się w Moskwie dnia 12 lipca 1937 r. o godzinie 3 minut 21 i zakończył się w miejscowości San Jacinto w Stanach Zjednoczonych dnia 14 lipca o godzinie 17 minut 38. Lotnicy przebywali w powietrzu 62 godziny 17 minut, lecz przebyta przestrzeń była o wiele dłuższa, niż ich poprzedników. Tymi wyczynami sportowymi Sowiety dowiodły, że lotnictwo ich stoi na bardzo wysokim poziomie, a o ile chodzi o komunikację transpolarną, to są w tym wypadku bezkonkurencyjni.

I te znaczki tak jak i poprzednie wykonane są wkłęsłodrukiem, na papierze bez wodnych znaków, o wymiarach rysunku 26×43 mm i ząbkowaniu $12\frac{1}{2}$.

Na pamiątkę uchwalenia konstytucji stałinowskiej wydano 12 znaczków, z których 11 po 20 kop mają w rysunku godła poszczególnych republik wchodzących w skład ZSRR, dwunasty zaś 40 kop — godło ZSRR.

- 20 kop — szaroniebieski (R. S. F. S. R.)
- 20 „ — karminowy (Ukraińska SSR)
- 20 „ — ceglasty (Białoruska SSR)
- 20 „ — seledynowy (Kozacka SSR)
- 20 „ — ciemnoniebieski (Ormiańska SSR)
- 20 „ — fioletowy (Azerbejdżańska SSR)
- 20 „ — czerwony (Gruzińska SSR)
- 20 „ — jasnofioletowy (Tadziacka SSR)
- 20 „ — zielony (Kirgijska SSR)
- 20 „ — żółtopomarańczowy (Uzbecka SSR)
- 20 „ — czerwonekarminowy (Turk-ska SSR)
- 20 „ — brunatnocyfary (Z.S.R.R.)

Wszystkie znaczki wykonane są sposobem typograficznym, za wyjątkiem znaczka 40-to kop., wykonanego wkłęsłodrukiem, na papierze bez wodnych znaków o ząbkowaniu $12\frac{1}{2}$ i wymiarze $33 \times 22\frac{1}{2}$ mm. Znaczki posiadają u góry inicjały СССР, a u dołu wartość. Oprócz tego na każdym znaczku jest napis agitacyjny w języku rosyjskim „proletariusz-e wszystkich krajów łączcie się”, oraz ten sam napis w języku każdej poszczególnej republiki, a na znaczku 40-to kop.

nawet w 10 językach. Ten osatni znaczek będzie chyba pod tym względem unikatem wśród znaczków, posiadając napisy w tylu językach.

Z okazji wyprawy Papanina wydano 4 znaczki okolicznościowe, z których dwie niższe wartości są formatu poziomego o wymiarach rysunku $3\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ mm i ząbkowaniu $12\frac{1}{2}$, podczas gdy dwie wyższe wartości są formatu pionowego o wymiarach rysunku $2\frac{1}{2} \times 33$ i ząbkowaniu $12\frac{1}{2}$.

- 10 kop — ciemnofioletowy
- 20 „ — granatowy
- 30 „ — ciemnobrunatny
- 50 „ — ultramaryna

Na dwóch niższych wartościach zreprodukowano członków wyprawy Papanina na krze lodowej i moment przybycia ekspedycji ratunkowej, a na dwóch wyższych wartościach — uratowanych uczestników wyprawy na okręcie sowieckim. Znaczki posiadają u góry napis poczta СССР, a u dołu wartość.

Dla propagandy turystyki wykonano serię znaczków, składającą się z 12 wartości, na których zreprodukowano widoki Krymu i Kaukazu, z czego 8 wartości jest formatu poziomego o wymiarach rysunku 25×45 mm.

- 5 kop — czarny (Krym)
- 5 „ — ciemnobrunatny (Jałta)
- 10 „ — zielony (Kaukaz — wojenno-gruzińska droga)
- 10 „ — czarnobrunatny (Krym)
- 15 „ — czarny (Jałta)
- 15 „ — czarny (Krym — jaskółcze gniazdo)
- 20 „ — czarnobrunatny (Krym — D. O. im. Azerżyńskiego)
- 30 „ — czarny (Krym)
- 40 „ — ciemnobrunatny (Ałupka)
- 50 „ — czarnozielony (Gurzuf)
- 80 „ — ciemnobrunatny (Krym)
- 1 rb — ciemnozielony (Krym — jaskółcze gniazdo)

Znaczki powyższe wykonane wkłesłodrukiem mają ząbkowanie $12\frac{1}{2}$ i należą do jednych z najpiękniejszych znaczków sowieckich.

Na rzecz opieki nad dziećmi wydano serię znaczków, składającą się z 7 wartości, wykonaną sposobem typograficznym, na papierze bez wodnych znaków w formacie poziomym, oprócz znaczka 15-to kop., który ma format pionowy.

- 10 kop — ciemnozielony
- 15 „ — szarzielony
- 20 „ — fioletowy
- 30 „ — ceglastoczerwony
- 40 „ — brunatny
- 50 „ — granatowy
- 80 „ — zielony

Na znaczkach zreprodukowano: 10 kop. pielęgniarki z dziećmi, 20 i 40 kop. nauka w szkole przy mikroskopie, 15 kop. grupę dzieci z ochronki, 30 kop. harcerze w pochodzie, 50 i 80 kop. młodzież ucząca się budowy samolotów i okrętów.

Znaczki mają ząbkowanie 12, za wyjątkiem znaczka 15-to kop. posiadającego ząbkowanie $12\frac{1}{2}$.

Dla poczty lotniczej wydano serię znaczków, składającą się z 9 wartości wykonanych sposobem typograficznym, na papierze zwykłym bez wodnych znaków o wymiarach rysunku 33×22 mm, przy znaczkach poziomych, a 22×33 przy znaczkach pionowych.

- 5 kop — fioletowy (badanie samolotu)
- 10 „ — szarobrunatny (szybowiec)
- 15 „ — czerwony (balon na uwizgi)
- 20 „ — ciemnoniebieski (sterowiec СССР)

- 30 „ — fioletowy (skoczkowie ze spadochronami)
- 40 „ — niebieski (hydroplan)

50 „ — ciemnozielony (balon kulisty)
80 „ — ciemnobrunatny (stratostat)

1 руб — ciemnozielony (bombowiec)

Znaczkę w formacie poziomym mają zabkowanie 12, a pionowe 12½. Na znaczkach jest napis „Poczta CCCP” i wartość.

Z okazji otwarcia nowych linii metro w Moskwie ukazała się seria znaczków okolicznościowych o 6 wartościach, wykonanych wklęsłodrukiem. Obrazki znaczków przedstawiają różne widoki kolei podziemnych.

10 kop — fioletowy
15 „ — czekoladowy

40 „ — czarnobrunatny

50 „ — czekoladowy

Pierwsze trzy znaczki są formatu pionowego o wymiarach rysunku 22 × 33 mm, zabkowanie dla wszystkich znaczków jednakowe 12½.

Znaczki posiadają u góry napis „poczta CCCP”, a u dołu „Metro” i wartość.

Z okazji 20 lecia istnienia związku młodzieży komunistycznej wydano serię pamiątkową, składającą się z 5 wartości, wykonaną sposobem typograficznym, na papierze zwykłym bez znaków wodnych, z których dwie wartości są formatu poziomego, a trzy pionowego.

20 kop — granatowy
30 „ — ciemnobrazowy

20 „ — czarnobrunatny
30 „ — fioletowy

40 „ — fioletowy
50 „ — czerwony

80 „ — granatowy

Znaczki na których zreprodukowano różne sceny z przygotowania młodzieży komunistycznej, posiadają wymiar rysunku 22×33 mm i 33¼×22 mm, a zabkowanie 12:12½. Na znaczkach są napisy w języku rosyjskim „poczta СССР — XX let WŁKSM”, daty jubileuszowe 1918—1928 i wartość.

Dla propagowania sportu ukazała się seria znaczków o 8 wartościach formatu pionowego o wymiarach rysunku 22×33 mm i zabkowaniu 12½, wykonana wkleśłodrukiem na papierze zwykłym bez wodnych znaków.

Znaczki posiadają u góry wartość, a u dołu napis „poczta СССР”.

5 kop — pomarańczowy (pływanie)
10 „ — szaroczarny (dyskobol)

15 „ — ciemnobrunatny tenisista)
20 „ — zielony (motocyklista)

30 „ — fioletowy (narciarz)
40 „ — ciemnozielony (biegacze)
50 „ — ultramaryna (piłka nożna)
80 „ — cemoniebieski (defilada)

W końcu należy jeszcze zaznaczyć, że w roku 1938 zaczęła się ukazywać nowa seria definitywnych znaczków opłaty, lecz na papierze bez wodnych znaków. Dotychczas ukazało się 5 wartości.

2 kop — zielony
4 „ — różowy
10 „ — niebieski
20 „ — ciemnozielony
40 „ — cemoniebieski

Wymiar rysunku tych znaczków 15×23 mm, zabkowanie 12:12½.

Rysunek znaczków 2 i 4 kop. pozostał bez zmiany, natomiast zmienił się rysunek znaczka 10-cio kop., na którym zamiast robotnika umieszczono wizerunek robotnicy, a na znaczku 20 kop., zamiast chłopca zreprodukowano chłopkę. Wprowadzona do serii obiegowej nowa wartość 40 kop. przedstawia popiersie Lenina w takim samym ujęciu jak dawniejszy znaczek 14 kop

STOWARZYSZENIA

Stowarzyszenie Filatelistów w Kielcach.

W dniu 30 stycznia b. r. odbyło się V. doroczne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia Filatelistów w Kielcach pod przewodnictwem p. mjr. Karola Klimeczyka. Ze sprawozdania zarządu wynikało, że sekcja wymiany przyniosła ponad 100,— złotych czystego dochodu, który całkowicie został przeznaczony na zakup premii dla członków Stowarzyszenia. Po uchwaleniu absolutorium w skład nowego zarządu weszli:

prezes — kpt Witold Butwillo,
v-prezes — Ludwik Makarewicz
skarbnik — Jan Węgrzynowicz
sekretarz — Wacław Gałęzowski
kier. sekcji wymiany — Adam Czerwiński

członek zarządu — inż. Jan Paclawski

Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Stefana Śledzikowskiego, por. Michała Ungehcuera i inż. Olgiertha Nowodworskiego.

Na zakończenie Walnego Zgromadzenia odbyła się wspólna fotografia oraz rozlosowanie premii, uzyskanych drogą kupna z dochodów sekcji wymiany oraz częściowo ofiarowanych przez poszczególne członków Stowarzyszenia.

SPRAWOZDANIE

z Walnego Zebrania Krakowskiego Towarzystwa Filatelistycznego.

Doroczne Walne Zebranie Krakowskiego Towarzystwa Filatelistycznego odbyło się w sali Banku Hipotecznego w Krakowie dnia 9 lutego b. r. o godz. 19¹⁵/₂ wieczorem. Po skonstatowaniu statutowo przepisanego kompletu uczestników i otwarciu Walnego Zebrania przewodniczący Dr Józef Tislowitz na wstępie poświęcił wspomnienie ś. p. Stanisławowi Frąckiewiczowi rejentowi w Białej, długoletniemu członkowi komisji rewizyjnej, którego pamięć obecni uczcili przez powstanie i chwilę milczenia. Następnie przewodniczący na tle ogólnej międzynarodowej sytuacji filatelistycznej przedstawił najważniejsze wydarzenia polskiej filatelistyki w ubiegłym roku, a to Ogólnopolską Wystawę w Warszawie, wydawnictwa znaczków, sprawę zwalczania fałszerstw oraz zdał szczegółowo sprawozdanie z działalności zarządu za rok 1938.

Następnie skarbnik prof. Henryk Brożek przedstawił stan kasowy; dochód wynosił: pozostałość z 1937 r. — 426,40 zł; wkładki członków 252,— zł; dochód z sekcji wymiany 106,66 zł; procent od kapitału 12,07 zł; ze sprzedaży bloków uzyskano 2.227,60 zł; razem 3.024,73 zł. — Rozchody wynosiły: administracja 14,45 zł; prenumerata czasopism 18,70 zł; oprawa książek i czasopism 23,10 zł; katalogi 28,50 zł; wkładka do Związku Stow. Fil. w Polsce 75,90 zł; koszta podróży delegatów 26,62 zł; zakup bloków 2.262,20 zł; inne drobne 20,— zł; razem 2.470,47 zł.

Saldo na rok 1939 — 554,26 zł, z czego 550,17 zł a książeczce kasowej w Banku.

Z sekcji wymiany przedstawił sprawozdanie jej kierownik inż. Dominik Turski. Sekcja wymiany utrzymywała stosunki wymienne z Towarzystwami w Grudziądzu, Jarosławiu, Katowicach, Kielcach, Poznaniu, Radomiu, Toruniu i Wilnie.

Imieniem komisji rewizyjnej p. Zieliński po stwierdzeniu, że wszystkie dochody, rozchody, inventarz znaczkowy i biblioteczny są dowodami ugruntowane oraz zgodne z przedstawionymi wykazami, postawił wniosek o udzielenie ustępującemu zarządowi absolutorium, co przez aklamację uchwalono.

W dalszym ciągu wybrano komisję matkę, która przedstawiła następującą listę nowego zarządu: przewodniczący Dr Józef Tislowitz, zastępca przewodniczącego prof. Stanisław Korbel, sekretarz prof. Stanisław Mikstein, skarbnik prof. Henryk Brożek, kierownik sekcji wymiany inż. Dominik Turski, bibliotekarz mec. Dr Bolesław Zawisza. Komisja rewizyjna: p. Zygmunt Zieliński, mż. Leuchter, inż. Stanisław Till, zastępcy Dr Kazimierz Radwański, Dr Tadeusz Sikora. Listę tę przyjęto też jednogłośnie.

Z wolnych wniosków uchwalono: zatrzymać dotychczasowe wkładki w wysokości 50 gr miesięcznie, zebrania odbywać co tydzień w dotychczasowym lokalu (restauracja „Szarotka”, plac Wszystkich Świętych), oraz sporządzić listę członków z podaniem specjalności i zakresu zbierania.

Po wyczerpaniu porządku dziennego odbyła się tradycyjna loteryjka, na którą zarząd z zapasów jak i członkowie przeznaczycyli szereg wartościowych wygranych.

ROZMAITOŚCI

Sp. pastor Plamsch.

Dnia 8 lutego br. zmarł w Grodnie znany w szerokich kołach filatelistycznych filatelista i znawca znaczków Litwy Środkowej śp. pastor Adolf Plamsch.

Nowe wydanie znaczka.

W obiegowej serii historycznej zmieniło ostatnio rysunek znaczka wartości 15 gr. Na znaczku tym jak nam wskazuje reprodukcja widniał poprzednio u stóp króla Jagiełły i królowej Jadwigi szyszak krzyżacki z dwoma mieczami, które to ofiarowali królowi przed bitwą Krzyżacy. Obecnie tego symbolu zwycięstwa na znaczku już nie ma. Zastąpiło go ornamentem gotyckim z herba-

mi Polski, Litwy oraz domu Andagawęńskiego (herb królowej Jadwigi). Ponieważ filatelisci nie przypuszczali, że znaczki te zostaną wycofane, więc nikt nie zaopatrzył się w nie poprzednio. Dziś są przez wszystkich poszukiwane i należy przypuszczać, że ten znaczek 15 gr pierwszej emisji stanie się wkrótce jednym z rzadszych egzemplarzy, zwłaszcza nieużywany. Dlatego każdy filatelista winien zaopatrzyć się w miarę możliwości w pewien zapas tych znaczków do własnych zbiorów i do wymiany z zagranicą.

Lokalny znaczek dopłatny?

W ostatnich dniach w redakcji naszego pisma przedstawiono nam kilka egzemplarzy znaczków 200 mk. z roku 1921/3 z nadrukiem „Dopłata”. Nadruk ten wykonany niestarannie posiada około 2½ cm długości. Znaczki ze wspomnianym nadrukiem są kasowane stemplem urzędu pocztowego Lipno Warszawskie. Zachodzi więc pytanie — czy są one lokalnym znaczkiem dopłatnym, czy produktem sztucznym. Bliższych informacji mogliby udzielić filatelisci, którzy znają tamtejsze stosunki z owych czasów.

Wystawa Filatelistyczna w Detroit.

Jak donosi nam jeden z naszych Czytelników odbyła się w Detroit wystawa filatelistyczna zorganizowana przez tamtejszy polski klub.

Organizatorzy wystawy upamiętnili ją wydrukowaniem specjalnej nalepki pamiątkowej w postaci bloczka, który przedstawia reprodukcję czworoboku, tak zwanego „krzyża” ze środka arkusza 5-cio gr znaczków żalobnych z podobizną Marszałka Piłsudskiego. Zreprodukowane znaczki w pewnym odstępie okala ramka składająca się z dwóch linii. W ramce tej nad znaczkami widnieje napis w kolorze czarnym: u góry „Puławski Philatelic Club”, a u dołu „Detroit, Michigan”. Po zewnętrznych stronach ramki znajdują się z czterech stron napisy czerwone „SECOND STAMP EXHIBITION — PUŁASKI SCHOOL — HAMTRAMCK. MICHIGAN — DECEMBER 3—4, 1938”.

Okolicznościowy kasownik.

Dorocznym zwyczajem odbywa się w Wilnie tak zwany Kiermasz Kaziukowy, który upamiętnia pocztą, używając okolicznościowego kasownika. Kasownik ten jest okrągły jak każdy normalny stempel pocztowy, różni się od innych tym tylko, że posiada w obwodzie napis „WILNO KIERMASZ KAZIUKOWY”.

Znaczki z roku 1938 w ujęciu liczbowym.

Według informacji podawanych przez francuskie pisma filatelistyczne ukazało się w świecie w roku 1938 ogółem 2818 znaczków, z czego przypada 873 znaczki na Europę, 403 znaczki na Afrykę, 695 znaczków na Azję, 712 znaczków na Amerykę i 135 znaczków na Oceanie. Z pośród wydanych znaczków w ubiegłym roku przeszło 700 sztuk zalicza się do tak zwanych wydań okolicznościowych.

Gdy zastanowimy się nad pochodzeniem znaczków z punktu widzenia państwowego, to oczywiście wyraźna przewagę liczbową posiadają tak zwane imperia kolonialne.

Powstanie skrzynki pocztowej.

Dość osobliwą historię powstania posiadają skrzynki pocztowe.

W XVI wieku w Florencji porozwieszono przed kościołami drewniane skrzynki z wąską szparą, do których mieszkańcy miasta wrzucali anonimowe

doniesienia do władz, aby w ten sposób ostrzec zagrożony rząd przed ewentualnymi rozruchami i zamachami. Skrzynki te nazywano „tamburi”, a klucz do nich posiadali tylko członkowie rządu, którzy od czasu do czasu opróżniali je, aby umożliwić sobie dochodzenia przeciwko zamachowcom. W ten sposób „tamburi” stały się postrachem dla wicherzycieli pokoju i utrzymały się przez dłuższy czas. Z czasem pierwotny ich cel poszedł w zapomnienie, a z chwilą zapoczątkowania rozwoju pocztowego, listonosze wrzucali do tych skrzynek listy przeznaczone dla duchownych.

Piętnastolecie pisma filatelistycznego.

W bieżącym roku upływa 15 lat od powstania pisma filatelistycznego „Ilustrowany Kurier Filatelistyczny” redagowanego i wydawanego przez p. inż. Jerzego Zadurcwicza. Ciężkie warunki w jakich rozwija się u nas prasa filatelistyczna dają tym większą satysfakcję wydawcy, że potrafił przetrwać trudności nieprzerwanie przez okres piętnastoletni.

Redakcja nasza z uznaniem odnosi się do pracy „Ilustrowanego Kuriera Filatelistycznego” w dziedzinie publicystycznej w zakresie filatelistyki i życzy dalszego pomyślnego rozwoju.

Wysokie odznaczenie.

Autor cennych dzieł naukowych z dziedziny komunikacji pocztowej i hi-

storii poczty oraz wybitny znawca znaczków polskich p. plk. Włodzimierz Polański, kustosz Muzeum Poczty i Telekomunikacji odznaczony został złotym Krzyżem Zasługi. Z tej okazji pozwalamy sobie złożyć gratulacje i życzymy dalszej owocnej pracy dla naszej nauki.

Satyra na czasie.

W jednym z wydań porannych „Kurieria Poznańskiego” ostatnich tygodni ukazał się satyryczny wierszyk, który niewątpliwie może zainteresować filatelistów i dlatego przedrukujemy go w całości.

„Za 15 groszy

Poczta wypuściła
Bardzo piękne znaczki —
Na których Jagiełło
Depce miecz krzyżacki!
Choć malarz zachował
Historyczną miarękę
Znaczki te od razu
Miały kiepską... markę!
Wobec tego szybko
Zmienia się stan rzeczy
Jagiełło pozostał,
Ale już bez nieczy!
Po prestu, ażeby
Nikogo nie drażnić,
Okazano nowe
O-znaczki... przyjaźni!
Przyjaźń ta nam wprawdzie
Nie daje rozkoszy —
Lecz — cóż można kupić
Za... 15 groszy! —

GRABIEC”.

Radomir Krokowski.

Nalepki polskie.

W związku z artykułem p. Stefana Knothe w nr 56 „Il. Wiad. Fil.” p. t. „Przyjrzyjmy się temu, czego brak w Katalogach”, pozwalam sobie uzupełnić podany przez p. St. K. spis nalepek. Zachowałem podany przez p. St. K. podział na grupy, proponuję jedynie utworzenie w dziale I „Nalepki reklamowe” (bez określonej wartości grupy c), obejmującej nalepki lotnisk, uzdrowisk i t. p. Do grupy tej uważam za wskazane przeniesienie nalepek umieszczone w grupie a) wystaw, targów i t. p. pod nr 19. (Tatry).

. Nalepki reklamowe (bez określonej wartości).

a) wystaw, targów, zawodów itp. imprez ogólnokrajowych:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
3.	P.W.K. w Poznaniu V—IX 1929 r.	34×42	wiśniowy- biały nieb.-zółty	Stylizowany pióropusz z orłem, u dołu napis: „Powszechna Wy- stawa Krajowa”.
19.	Międzynarod. Targi w Poznaniu 26 IV—3 V 1936 r	39×29	niebieski	Fragment terenów targowych, na- pis: „Wystawiamy na Targach Poznańskich”.

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
20.	Wyst. Elektrotechniczna w Bydgoszczy. 30 V -- 10 VI 1935 r.	33×50	nieb.-zielony czerwono- biały	Mapa Polski z zaznaczonymi miastami, słup z przewodami i odpowiedni napis.
21.	Rzemieślnicza Wyst. — Targi w Łodzi. 17 V -- 17 VI 1936 r.	43×53 cięty	szary-czarny czerw.-biały	Dymiące kominy nad herbem Łodzi, z boków flagi; napis
22.	Targi Katowickie 30 V — 14 VI 1936 r.	62×43	nieb.-czerw. złoty	Stylizowane liście, napis: „Wystawiamy na Targach Katowickich”.
23.	XIII Tydzień L. O. P. P.	30×35	zielony-brąz. biały	

c) letnisk, uzdrowisk i t. p.:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
1.	Tatry.	32×54	niebieski	Oprócz podanego przez p. St. K. Górala z kobzą: Krokusy, Wodospad Mickiewicza, Pomnik Karłowicza, Kapliczka Zbójnicka w dol. Kościeliskiej.
		54×32	dto.	Morskie Oko, Czarny Staw Gąsienicowy, Hala Gąsienicowa, Kominy w Dolinie Strażyskiej, Giewont Widok z Boczania, Świnica. Kościelec, Kozie Wierchy. Szarotki, Sanatorium Nauczycielskie, Sanatorium Czerw. Krzyża, Hotel Bristol.
2.	Powiat Kosów	42×32	nieb.-czarny	Tratwa z Huculem na rzece, dokoła napis: „Powiat Kosów Kraina słońca letnio i zimowa letniska — turystyka”.
3.	Zakład Lubień Wielki	43×63	brąz.-żółty- nieb.-ziel.- fiol.-cielisty- pocm.-czar- ny-biały	Postać niewieścia w łąnie kwiatów, w dali budynek; na dole napis: „Zakład Zdrojowy Siarczany Lubień Wielki; Kwiat siarczany, kwiat zdrowia”.

II. Znaczki dobroczynne.

a) skarb narodowy — na zakup złota i srebra:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
4.	2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20, 30, 40 i 60 fen.	21×25	różne	Znaczki nr 7—17 kat. znaczk. polskich Witkowskiego, z nadrukiem: „Na Skarb Narodowy”. Wydanie Włocławka. (Podane w Kat. Yverta).

b) Liga obrony Powietrznej Państwa:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
6.	(oprócz 50 gr) 10 gr	14×11	liłiowy	„L. O. P. P. nad laurem z wartością (Projekt gmachu, u dołu „Na Budowę Cywilnej Szkoły Obrony Przeciwgazowej”).
13.	(oprócz 10 gr)	(18×29)	(czerwony)	dto. Komitet Stołeczny „L.O.P.P.”
	50 gr	26×37	żółty	Samolot na tle chmur.
14.	20 gr	30×45	niebieski	
15.	5 i 10 gr	24×29	czerwony, zielony	Postać z pochodnią uderzającą w dzwon.

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
16.	10 gr	21×26	zielony	dto. rysunek zmniejszony, otoczony stylizowanymi liśćmi.
17.	10 gr	21×31	ciemno-zielony	Lotnik w masce, dwa samoloty; czerwony nadruk: „Na sprzęd O P. Gaz. Wilno”.
18.	10 gr	14×11	zielony	Samolot nad dużymi lit. „LOPP.”, w górze wartość.
19.	20 gr	15×15	brunatny	Samolot w towarzystwie dwóch małych samolotów, na górze: „L.O.P.P. 1927”; w dole: „Komitet Stołeczny”.

c) na biednych:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
11.	5 gr	22×35 i 24×35	czerwony	Krzyż nad sercem, napis: „Caritas”.
12.	10 gr	22×32	pomarańczowy	Ręka dająca chleb na tle serca, napis: „Obywatelski Komitet Pomocy Społecznej”.
13.	10 gr	25×36	fioletowy	Duże cyfry wartości, napis: „Wojewódzki Komitet Doraźnej Pomocy we Lwowie”.

d) na dzieci:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
4.	oprócz 3 i 5 gr 2 gr	27×33	niebieski	Matka z dzieckiem siedząca nad wodą, przy wschodzie słońca, w lewym, górnym rogu wartość u dołu: „Macierz Szkolna w Gdańsku”.
10.	10 gr	29×37	czarno-brązowy	Dymiąca waza, u dołu napis: „Na dożywianie dzieci bezrobotnych”.
11.	20 gr	29×34	zielony	Ręka karmiąca dziecko; napis: „Dożywianka Komitet dożywiania najbiedniejszych dzieci szkół powszechnych przy Radzie Szkolnej m. st. Warszawy”.
12.	10 gr	24×	ceglasty-biały	Niewiasta dająca pożywienie dziecku; napis: „Ratujmy młodzież przyszłość Narodu, T. O. M.”.

f) na bezrobotnych

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
1.	5, 10, 20, 50 gr	Oprócz 25×30 23×30	fiol.-czerw. nieb.-biały	Orzeł w medalionie „Naczelny Komitet do Spraw Bezrobocia”.
4.	5, 10 gr	31×25	niebieski, brązowy	Niewiasta z miską, napis: „Zimowa Pomoc Bezrobotnym”.

g) sanitarne:

L.p.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
11.	10 mk. p.	25×30	amarant.	Orzeł z białym Krzyżem w medalionie, napis: „Polski Biały Krzyż Okręg Krakowski na Akcję Oświatową dla Żołnierza Polskiego”.
12.	10 gr	22×28	amarant.	Orzeł z czerwonym Krzyżem w medalionie ozdobnym, napis: „Polski Czerwony Krzyż”.

C. d. n.

ADRES REDAKCJI: POZNAŃ, AL. MARCINKOWSKIEGO № 7.

Redaktor: Wincenty Przywitowski — Wydawca: Jan Witkowski.

Polskie kasowniki pamiątkowe

są ozdobą każdego zbioru

17. 5. 35 r. Data pogrzebu marsz. Piłsud.	WARSZAWA	1.	zł.	1,50
18. 5. 35 r. " " " " " " " "	KRAKÓW	1.	"	1,—
12. 6. 35 r. Otwarcie poczty na Sowińcu 15 i 25 gr kopiec		1.	"	1,50
Kasownik z Sowińca, data późniejsza 15 i 25 gr kopiec		k. w.	"	1,—
1935 r. Jubil. złot harcerstwa w Spale		k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	kas. czerwony	k.	"	—,95
1935 r. Podróż inaug. M/S Piłsudski		k.	"	2,50
" " " " " " " " " " " "	kas. czerwony	k.	"	3,—
" " " " " " " " " " " "	Pociąg-Wystawa, datownik z Poznania	l.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Grudziądzka Wystawa Filatelistyczna	k.	"	1,—
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	kas. czerwony	k.	1,50
12. 5. 36 r. Złożenie prochów matki Piłs. w Wilnie		l.	"	—,95
3. 6. 36 r. Data 10-lecia Prez. Mościckiego zn. 1,— zł. nieb.		l.	"	4,—
1936 r. Rzemieślnicza Wystawa-Targi w Łodzi		l.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Wystawa Ogrodnicza w Łodzi	l.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Przem. Metal. i Elektr. w Warszawie	l.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Sztuka-Kwiaty Wnętrze w Poznaniu	l.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Radiowa w Łodzi	l.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Witaj Gwiazdko Złota — Poznań	l.	"	—,50
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Katowice	l.	—,50
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Kraków	l.	—,50
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Łódź	l.	—,50
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Gdynia	l.	—,50
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Bydgoszcz	l.	—,50
Data 1935 r. (stemp. nad.) zamiast 1936 r. (stemp. odb.)	R. I.		"	4,50
" " " " " " " " " " " "	Witaj Gwiazdko Złota — Warszawa	l.	"	—,50
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Lwów	l.	—,50
1936/7 " " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Łódź	l.	—,50
1937 r. Targi Poznańskie		k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Targi Katowickie	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Wystawa Koni w Lublinie	l.	"	1,—
" " " " " " " " " " " "	Tydzień Gór — Wisła	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Bydgoszcz	k.	—,75
" " " " " " " " " " " "	Poznaj letnisko Skole	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Leszno buduje świątynię	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Targi Pałuckie w Żninie	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	meblowe w Swarzędzu	k.	—,75
" " " " " " " " " " " "	Bydgoszcz wita armię	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Wystawa Radiowa w Wilnie	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Wystawa Sztuka Kwiaty Wnętrze — Poznań	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Festiwal Sztuki Polskiej w Warszawie	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Zjazd Zw. Stowarzyszeń Filat. w W-wie	k.	"	—,95
" " " " " " " " " " " "	Wystawa Radiowa Sierpc	k.	"	—,75
" " " " " " " " " " " "	Zwiedzajcie Ruiny Piastowskie	k.	"	—,75

KUPIMY

zaraz

za gotówkę

następujące znaczki polskie

I. znaczek Polski 1860/3

*, © i na listach

P.P./G.G.W.

3 fen i całe serie

LUBLIN na Karolu

3,50 hal i całe serie 10/30 „ nadr. fiolet.

KRAKÓW

wszystkie lepsze wartości z gwar. prof. Miksteina.

ORZEŁ FRANCO

1.000 0' 0 i 2.000.000 * i ©

NA SKARB

całe serie * i ©

Wydania z lot to we różne wart. tylko *

LOTNICZE 1929 serie *

TABROMIK

serie * i © autent.

PORT GDAŃSK

1 złotówki i 1 l oraz lepsze wartości

KORPUS

lepsze wartości i komplety

Prosimy o oferty z podaniem realnych cen możliwych do przyjęcia. Oferty nieodpowiednie pozostawiamy bez odpowiedzi, o ile nie nadesłano znaczka na odpowiedź

Znaczków prosimy narażenie nie wysyłać przed wyraźnym, naszym zleceniem.

Prócz tego kupujemy

stałe

całe partie

zbiory

resztówki i t.d.

i płacimy

Najwyższe

cen y !

N O W E A L B U M Y

RENOMOWANEGO

WYDAWNICTWA KA-BE

w języku niemieckim

Nr 5. album dla początkujących
na śrubach 8,25

Specjalny album dla A U S T R I I
la papier, na śrubach 18,-

— — Posiadamy znowu na składzie — —

Nr 18. Europa papier średni, soli'na
neutralna okładka, śruby wewnątrz,
około 370 kart jednostronnie druko-
wanych, ca 11.000 pół. 1 tom. Waga
ca 3 kg — — — — — **Cena zł 36,-**
Porto zł 2,-

Nr 19. Zamorze papier i wykonanie jak
wyżej, około 430 kart ca 13,60J pół.
1 tom. Waga ca 3,5 kg — — — — — **Cena zł 38,-**
Porto zł 2,-

Nr 214. Europa la papier bezdrzewny,
solidna okładka i neutralna, śruby we-
wnątrz, około 650 kart, druk jedno-
stronny, ca 17.000 pół. 2 tomy. Wa-
ga ca 8 kg — — — — — **Cena zł 95,-**
Porto zł 3 50

Nr 215. Zamorze papier i wykonanie
jak wyżej. Około 760 kart, ca 21.000
pół. 2 tomy: Waga ca 8 kg — — — — — **Cena zł 27,50**
Porto zł 3,50

Nr 192. Lotnicze Europa komplet, la
papier bezdrzewny, około 180 kart,
okładka neutralna, śruby wewnątrz,
1 tom. Waga ca 3 kg — — — — — **Cena zł 27,50**
Porto zł 1,-

Nr 592. Lotnicze Zamorze objętość
i wykonanie jak wyżej. 1 tom. Wa-
ga ca 3 kg — — — — — **Cena zł 27,50**
Porto zł 1,-

Nr 72. Niemcy włącznie plebiscyty,
okupacje i kolonie, la papier bez
drzewny, około 145 kart, druk jedno-
stronny, ca 3250 pół, 1 tom.. Waga
ca 2 kg — — — — — **Cena zł 30,-**
Porto zł 1,50

U w a g a : dzięki specjalnej umowie możemy oferować
albumy tego wydawnictwa po cenach nader korzystnych

POSZUKUJEMY ZNACZKI Z OBIEGOWEJ KORESPONDENCJI

i płacimy za:

Masówkę zwykłą, mytą	—,80	za 10 0 sztuk
lub na wycinkach	—,20	100 "
10 gr serii historycznej	—,75	" 1 0 "
15 " " " I wyd.	—,15	" 100 "
15 " " " II wyd.	—,02	" 1 "
20 " " " "	—,01	" 1 "
30 " " " "	—,04	" 1 "
45 " " " "	—,01	" 1 "
50 " " " "	—,25	100 "
55 " " " "	—,04	" 1 "
75 " " " "	—,15	" 1 "
1 zł " " "	—,70	" 1 "
2 " " " "	—,15	" 1 "
3 " " " "	1,50	" 1 "
25 gr Zaolzie	—,30	" 100 "
15 " Fis	—,03	" 1 "
25 " " "	—,03	" 1 "
30 " " "	—,08	" 1 "
55 " " "	—,12	" 1 "
5 " Pomoc Zimowa	—,05	" 1 "
25 " " " "	—,10	" 1 "
55 " " " "	—,30	" 1 "
5 " hist. Port. Gdańsk.	—,03	" 1 "
15 " " " "	—,05	" 1 "
25 " " " "	—,03	" 1 "
55 " " " "	—,10	" 1 "

Za znaczki powyższe przekazujemy gotówkę
lub dajemy inne znaczki, albumy lub przy-
bory filatelistyczne, w dół. wyboru klienta.

Znaczki muszą być I a utrzymane. — Mi-
nimum wartości każdej przesyłki zł. 5,-

Szczegółowy cennik zakupu (na inne gatunki)
na żądanie po nadesł. znaczka na odpowiedź!

WARUNKI SPRZEDAŻY:

Należność płatna jest gotówką z góry na P. K. O.
208.547 lub za pobraniem z zaliczeniem dod. kosztów
pobrania. Porto osobno. Oferty bez zobowiązania,
przy czym zastrzegamy sobie zmiany cen bez ogłosze-
nia, (tylko w wyjątkowych wypadkach.) Do każ-
dego zamówienia prosimy dołączyć zamówienie rezer-
wowe na wypadek wyczerpania się zamówionych

znaczków. — Przy wszelkich wpłatach prosimy po-
dawać stale ich przeznaczenie na odwrocie odcinka
przeznaczonego dla nas. — Dla szybszej ekspedycji
prosimy zamówienia — niezależnie od innej kores-
pondencji nadsyłać na specjalnych „kartach zamó-
wienia”.

* = niestemplowane © = stemplowane

NAJWIĘKSZE PRZEDSIĘBIORSTWO BRANŻY FILATELISTYCZNEJ W POLSCE DOM FILATELISTYCZNY JAN WITKOWSKI POZNAŃ I, AL. MARCINKOWSKIEGO 7 — TEL. 27-81

Wielki wybór

Skrytka pocztowa 370 — P. K. O. 208.547

Niskie ceny

Witkowski jest tani

BO DOSTARCZA NIE TYLKO ZNACZKI PO UCZCIWYCH NISKICH CENACH,
ALE PRZED E WSZYSTKIM ODPOWIADA ZA ICH JAKOŚĆ I PRAWDZIWOŚĆ

Czcionkami Drukarni L. Misiak, (dawniej D. O. K. VII.) Poznań, ulica Babińskiego 3.